

Ankara Barosu

Av. Emre HEPER
www.hukukvebilsim.com
heper@superonline.com

BT HUKUKU

SEÇSİS Seçim Sistemine Müdahale Mümkün mü?

SEÇSİS'in kimlik kartını çıkartıyoruz... Hangi yazılımlar ve hangi altyapılar kullanıldı? Sunucu üzerinde hangi güvenlik ve yedekleme uygulamaları bulunmaktaydı? Kaç kişi, hangi görevlerde çalıştı? Sistem ne kadar kusursuzdu? UYAP omurgasına bağlı olması ne kadar doğrudu?

Türkiye zorlu bir seçim karmaşasını daha geride bıraktı. Bu karmaşa sonucunda, seçim sonuçları ile ilgili çeşitli spekülasyonlar yapıldı. Her zaman olduğu gibi insanların aklına bazı sorular geldi: Sahte oylar kullanıldı mı? Hiç yaşamamış kişiler adına oy pusulaları düzenlendi mi? Seçmen sayısı ve kullanılan oy miktarı arasında bir farklılık mevcut mu? Bu sorular, seçim sona ermesine rağmen günlerce medyanın ilgi odağı olmaya

devam etti. Bu aşamada, seçim gecesi kullanılan oyların sayısal verilerinin Yüksek Seçim Kurulu'na aktarımı sırasında kesilen elektrikler, partilerin duruma tepki vermelerine yol açtı. Bazı partiler Yüksek Seçim Kurulu'na (YSK) başvurarak, seçim sonuçlarına ilişkin SEÇSİS programının dışarıdan müdahalelere açık olduğu yönünde bilgiler edindiklerini belirterek, veri girişlerinin siyasi partiler tarafından takibine imkan sağlanmasını istedi. Peki, gerçekten böyle bir şey mümkün müydü? İşte bu yazımızda

BT HUKUKU

SEÇSİS hakkında siz okuyucularımızı bilgilendirmek ve konu hakkında bir fikir sahibi olmanızı istedik.

SEÇSİS projesinin asıl adı; “Bilgisayar Destekli Merkezi Seçmen Kütüğü Sistemi” olup, kısa adı “SEÇSİS”dir. Projenin yasal dayanağı, 298 Sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun’dur. “Türkiye’nin en büyük e-devlet projelerinden biri olan SEÇSİS Projesinin temel amacı; yasalara uygun olarak seçmenlerin eksiksiz belirlenmesi, mükerrer yazımın önlenmesi, listelerin hazırlanması, seçmenin kolay ve hızlı oy vermesi, itirazların en aza indirilmesi, vatandaşlarımızın görev ve sorumluluk bilinci ile siyasal haklarını yüksek oranda kullanmasını sağlayacak düzenlemeler için gerekli bilginin toplanarak

cek bir yapının gerçekleştirilmesidir. Bu uygulama aynı zamanda elektronik seçime geçişin temelini oluşturacaktır.” Unix/Linux tabanlı Sun veritabanı ve uygulama sunucuları ile anlayışlı harici disk sistemi ve teyp kütüphane sistemini kullanan SEÇSİS; tüm sunucuların yeterli sayıda ve yedekli olması dışında yazılım olarak Oracle 10g AS ve Oracle RAC Agent kullanmaktadır. Tüm sistemler Java (J2EE) desteğine sahiptir. Kurumda, Unisys A16 sistemine bağlı olarak kullanılan 1200 lpm hızındaki satır yazıcıların yeni konfigürasyonda X86 tabanlı sunuculara bağlanarak çalıştırılması LAN-to-HSS Converter arabirimi ile sağlanmıştır. Sunucuların, aktif ağ cihazlarının ve güvenlik sisteminin merkezden izlenmesi için CA firmasının Uni-center NSM ve NPO yazılımları kullanılmıştır. SEÇSİS omurga ve portal anahtarı, portal gü-

T.C. tarihinin en hızlı seçim sonuçları alındı.

bilgisayar ortamında doğru, güncel ve tutarlı bir bütün olarak saklanması, seçim sonuçlarının ilçelerden güvenli ve hızlı bir şekilde merkeze aktaracak ve internet üzerinden kolayca izlenebile-

venlik duvarı, portal saldırı tespit / korunma sistemi ve portal yük dengeleyici olarak Cisco ürünleri kullanılmıştır. Portal için ayrı bir anti-virüs sistemi programa dahil edilmiştir. Adalet

Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı ile Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı arasında 10 Mbps hızında “Metro Ethernet” hattı bulunmaktadır. UYAP üstünden aktarılan YSK verilerinin, VPN (Virtual Private Network) yöntemiyle kriptolanarak, VPN tünelleri içinden taşınması yolu benimsenmiştir. Ayrıca ilçe seçim kurullarına, gerek uygulama yazılımı gerekse teknik boyuttaki her türlü soruna destek verebilecek 30 hatlı bir çağrı merkezi kurulmuştur. Çağrılarının kaydı ve takibi için de ayrı bir paket program kullanılmıştır. Proje kapsamında; Koç Sistem’den, Sun Microsystems’den, Havelan Yazılımdan ve YSK’dan yüzlerce mühendis, programcı teknisyen ve koordinatör görev almıştır.

Ancak güvenlik açısından konu ele alındığında; sistem oluşturulurken ne kadar donanımlı güvenlik sistemleri kullanılırsa kullanılsın, en büyük güvenlik açığının insanoğlunun kendisi olduğu düşünüldüğünde, bu durum sistemin güvenilirliğini de tartışmaya açık bir hale getirmektedir. Seçme ve seçilme hakkının Anayasal bir hak olduğu düşünüldüğünde, bu hakkın kullanılmasına aracılık edecek sistemin güvenliğinin de zaman zaman tartışmalara konu olması kadar doğal bir şey düşünülemez. Bu durumu, Anayasamızın seçim işlerini siyaset dışı yargı yönetimi ve denetimine bırakmış olma ilkesi açısından da değerlendirmek gerekir. Bu bağlamda söz konusu sistemin altyapı olarak bir siyasi otoriteye bağlı olan Adalet Bakanlığı’nın yönetimi ve denetiminde olan UYAP (Ulusal Yargı Ağı Projesi) altyapısını kullanıyor olması, sistemin hayata geçirilmesi aşamasını hızlandırmakla birlikte vatandaşlarımızın konuya eleştirel bir yaklaşım getirmelerine neden olmuştur. Bu açıdan değerlendirildiğinde; Türk seçim sisteminin, milli kaynaklar ve altyapı kullanılarak tamamen Türk yazılım mühendislerince geliştirilmiş olması bu kadar zor mu sorusunu vatandaşlarımızın aklına getirmektedir. Söz konusu projelendirmenin bu şekilde yapılmış olması ve seçimler sonucunda çeşitli partilerden seçim sonuçlarına gelen itirazlar belki de kendi insa-

nımıza, kendi mühendislerimize daha çok güvenmemiz gerektiği hususunda bir örnek teşkil edecektir.

SEÇSİS, eleştirel yönlerinin yanında birçok kolaylık ve faydayı da beraberinde getirmiştir. Seçim sonuçları 733 ilçe seçim kurulundaki istemci bilgisayarlardan girilerek, anında merkezde toplandığı için seçim sonuçları çok hızlı bir

Ne kadar donanımlı teknolojiler kullanılırsa kullanılsın, güvenlik yine en büyük sorun!

şekilde alınabilmiş, hazırlanan görsel bir ekrandan adetsel ve oransal olarak TV ve basın kuruluşları ile kamuoyuna duyurulmuştur. Matbaa ve nakliye masrafları azaltılmış, seçmenler T.C Kimlik Numarası ile kayıt altında tutularak mükerrer oy kullanımı önlenmiş, parmak boyama işlemine son verilmiş, vatandaşlarımız nerede ve hangi sandıkta oy kullanabileceklerini internet üzerinden kolayca takip edebilmişlerdir. Daha pek çok faydaları olan yeni seçim sistemi, insanımızın teknolojinin nimetlerinden faydalanmasına vesile olmuştur. Bu aşamada teknolojinin insanların hayatını kolaylaştıran ve çabuklaştıran bir olgu olarak kabul edilmesi gerekir. Elbette her sistemin insan yapısı olduğu düşünüldüğünde doğası gereği açıkları, yanlışları, hataları olabilir. Bu durumu en aza indirmek, zayıf yanları ve güvenlik açıkları konusunda yetkilileri uyarmak, birer vatandaş olarak eleştirilmesi gereken konuları eleştirmek ve sorunsuz bir seçim sisteminin işlerliğini sağlamak hepimizin görevidir.

Güvenilir bir seçim ortamının sağlanması, demokrasinin bir ülkede sağlaması gereken en önemli hususlardandır. Şeffaflığa ve güven unsuruna dayalı, kendi adayının seçme ve seçilme hakkına saygı gösteren bir yönetim anlayışının hakim olması her vatandaşın beklentisidir. Bu ortamı yaratmak, insanlarında bu düşüncenin oluşmasını sağlamak Devlet yönetiminde bulunan her siyasi otoritenin öncelikli anlayışı olmalıdır.

Bilgi teknolojilerini daha etkin ve bilinçli kullanan, daha sistematize edilmiş, tüm kurumlarının aynı ortak dili konuştuğu, daha yalın bir devlet ve bilgi toplumu oluşması dileklerimizle...